



OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ



EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

PLÁN PÉČE

o přírodní památku Nádrž Tesák (návrh na vyhlášení) na období 2014-2023



Objednatel:

Zlínský kraj

třída Tomáše Bati 21

761 90 Zlín

IČO: 70891320

Zhotovitel:

Českomoravské sdružení pro ochranu přírody

Poutní 588

768 61 Bystřice pod Hostýnem

IČO: 65274521

E-mail: cspop@post.cz

<http://www.cspop.cz>

Vypracoval: Ing. Tomáš Svačina

Dle smlouvy o vypracování plánů péče pro navržená zvláště chráněná území zařazená do projektu NATURA 2000 ve Zlínském kraji č. D/1681/2013/ŘDP ze dne 16.9. 2013

listopad 2013

Výtisk č.

OBSAH

ÚVOD	3
1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ	4
1.1 ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
1.2 ÚDAJE O LOKALIZACI ÚZEMÍ	4
1.3 VYMEZENÍ ÚZEMÍ PODLE SOUČASNÉHO STAVU KATASTRU NEMOVITOSTÍ.....	4
1.4 VÝMĚRA ÚZEMÍ A JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA.....	7
1.5 PŘEKRYV ÚZEMÍ S JINÝMI CHRÁNĚNÝMI ÚZEMÍMI.....	8
1.6 KATEGORIE IUCN	8
1.7 PŘEDMĚT OCHRANY ZCHÚ.....	8
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	8
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav.....	8
1.7.2.1 Popis hlavního předmětu ochrany-ekologie čolka karpatského.....	10
1.8 PŘEDMĚT OCHRANY EVL ANEBU PO, S KTERÝMI JE ZCHÚ V PŘEKRYVU	14
1.9 CÍL OCHRANY.....	14
2 ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY	15
2.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	15
2.1.1 Nadmořská výška.....	15
2.1.2 Klima (Quitt, 1971)	15
2.1.3 Hydrologie	15
2.1.4 Biogeografické členění	15
2.1.5 Lesnická typologie (KOLEKTIV, 2000).....	16
2.1.6 Přehled zvláště chráněných nebo významných druhů rostlin a živočichů	17
2.2 HISTORIE VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ A ZÁSADNÍ POZITIVNÍ I NEGATIVNÍ VLIVY LIDSKÉ ČINNOSTI V MINULOSTI, SOUČASNOSTI A BLÍZKÉ BUDOUCNOSTI.....	17
2.3 SOUVISEJÍCÍ PLÁNOVACÍ DOKUMENTY, SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ A PRÁVNÍ PŘEDPISY	18
2.4 SOUČASNÝ STAV ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ A PŘEHLED DÍLČÍCH PLOCH.....	19
2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích	19
2.4.2 Přehled dílčích ploch.....	20
2.5 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PŘEDCHOZÍ PÉČE A DOSAVADNÍCH OCHRANÁŘSKÝCH ZÁSAHŮ DO ÚZEMÍ A ZÁVĚRY PRO DALŠÍ POSTUP.....	20
2.6 STANOVENÍ PRIORITYNÍCH ZÁJMŮ OCHRANY ÚZEMÍ V PŘÍPADĚ JEJICH MOŽNÉ KOLIZE	20
3 PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ	21

3.1	VÝČET, POPIS A LOKALIZACE NAVRHOVANÝCH ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ V ZCHÚ.....	21
3.1.1	Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	21
3.1.2	Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	22
3.2	ZÁSADY HOSPODÁŘSKÉHO NEBO JINÉHO VYUŽÍVÁNÍ OCHRANNÉHO PÁSMU VČETNĚ NÁVRHU ZÁSAHŮ A PŘEHLEDU ČINNOSTÍ.....	22
3.3	ZAMĚŘENÍ A VYZNAČENÍ ÚZEMÍ V TERÉNU	23
3.4	NÁVRHY POTŘEBNÝCH ADMINISTRATIVNĚ-SPRÁVNÍCH OPATŘENÍ V ÚZEMÍ	23
3.5	NÁVRHY NA REGULACI REKREAČNÍHO A SPORTOVNÍHO VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ VEŘEJNOSTÍ.....	23
3.6	NÁVRHY NA VZDĚLÁVACÍ VYUŽITÍ ÚZEMÍ	23
3.7	NÁVRHY NA PRŮZKUM ČI VÝZKUM A MONITORING PŘEDMĚTU OCHRANY ÚZEMÍ.....	24
4	ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE.....	25
4.1	PŘEDPOKLÁDANÉ ORIENTAČNÍ NÁKLADY HRAZENÉ ORGÁNEM OCHRANY PŘÍRODY PODLE JEDNOTLIVÝCH ZÁSAHŮ (DRUHŮ PRACÍ)	25
4.2	POUŽITÉ PODKLADY A ZDROJE INFORMACÍ	25
4.3	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	29
	SEZNAM TABULEK	30
	SEZNAM PŘÍLOH.....	31

ÚVOD

Předložený plán péče k vyhlášení navrženého zvláště chráněného území (dále jen nZCHÚ), které má být vyhlášeno pro ochranu evropsky významné lokality (dále jen EVL) Hostýnské vrchy zařazené do národního seznamu na jejímž území se nZCHÚ nachází byl vypracován v souladu se zákonem č.114/92 Sb. v platném znění a vyhláškou č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území.

Při zpracování plánu péče byla také využita poslední verze osnovy plánů péče, kterou se stanoví postup zpracování plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma (Anonymus, 2009).

Hlavním zdrojem dat o biotopech a druzích byla Zpráva z inventarizačního průzkumu pro připravovanou PP Nádrž Tesák a DISOP-databázový informační systém ochrany přírody ČSPOP.

Objednatelem byla stanovena rozloha nZCHÚ a předmět ochrany (tabulka č.1) s tím, že výskyt předmětu ochrany upřesní výsledky inventarizačního průzkumu z období duben až říjen 2013 prováděného zhotovitelem.

Tabulka 1: Předmět inventarizace, rozloha zkoumané plochy s upřesněním rozlohy specifických biotopů dle výkazu výměr.

EVL	Navržené ZCHÚ	Plocha nZCHÚ (ha)	Předmět ochrany EVL(nZCHÚ)
CZ0724429 Hostýnské vrchy	PP Nádrž Tesák	0,1065*	čolek karpatský

* Původně stanovená výměra. Skutečná plocha území byla na základě terénního průzkumu a po projednání se zástupcem objednatele upravena.

Součástí díla je také dodání soupisu pozemků v nZCHÚ s určením jejich vlastníků a také vypracování vektorové vrstvy s plochami, ve kterých bude definován typ údržby podle plánu péče (dílčí plochy).

1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo	
kategorie ochrany	přírodní památka (PP)
název území	Nádrž Tesák
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	
orgán, který předpis vydal:	
číslo předpisu:	
datum platnosti předpisu	
datum účinnosti předpisu:	

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Zlínský
okres:	Kroměříž
obec s rozšířenou působností:	Bystřice pod Hostýnem
obec s pověřeným obecním úřadem:	Bystřice pod Hostýnem
obec:	Rajnochovice
katastrální území:	Rajnochovice

Příloha č. M1: Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území

PP Nádrž Tesák se nachází v katastrálním území Rajnochovice, na části pozemku p.č. 1900/4 s celkovou výměrou 4231 m². Vlastní výměra PP zjištěná pomocí GIS je 1332 m².

Katastrální území: (739006, Rajnochovice)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1900/4	-	ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	55	4124	1332
Celkem						1332

LV 55: Klub českých turistů Bystřice pod Hostýnem, Zahradní 309, 76861 Bystřice pod Hostýnem, IČO: 18190031

Ochranné pásmo

Ochranné pásmo PP Nádrž Tesák se nevyhlásí, bude jím tedy ochranné pásmo podle § 37, odst.1 zákona o ochraně přírody a krajiny do vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ.

Katastrální území: (654892, Chvalčov)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastní ctví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP ZCHÚ (m ²)
.227/1		zastavěná plocha a nádvoří		1240	170*	201,92*
.227/2		zastavěná plocha a nádvoří		1006	162	89,54
.227/3		Parcela existuje jen podle ÚKM, dle WMS mapy KN je součástí 588/5 k.ú. Rajnochovice				49,50
.227/4		Parcela existuje jen podle ÚKM, dle WMS mapy KN je součástí 1900/12, 588/5 a 588/2 k.ú. Rajnochovice				4,26
.245		zastavěná plocha a nádvoří		408	168	168,26
1041/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	998	730	54,36
1041/4		ostatní plocha	ostatní komunikace	998	206	100,19
1041/5		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1006	10	10,31
1077/12		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1240	195	194,89
1077/13		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	408	379	379,23
1077/23		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1006	3	3,06
1077/24		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1006	5	5,22
1077/25		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1006	7	6,86
1077/26		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1006	12	11,62
1077/9		lesní pozemek		1240	18558	1530,33
1101/2		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1006	106	81,77
1101/3		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1006	281	109,30
1101/4		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	1006	17	16,91
Celkem						3017,53

** rozdílné údaje dle ÚKM a KN, způsobené existencí překrývajících se pozemků na hranici k.ú.

Katastrální území: (739006, Rajnochovice)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastníctví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP ZCHÚ (m ²)
.461		zastavěná plocha a nádvoří		1164	200*	205,73*
.532		zastavěná plocha a nádvoří		954	55*	57,09*
.588/1		zastavěná plocha a nádvoří		973	61	47,05
.588/2		zastavěná plocha a nádvoří		899	10	5,38
.588/3		Parcela existuje jen podle ÚKM, dle WMS mapy KN je součástí .227/2, 1077/12 a .227/1 k.ú. Chvalčov				13,94
.588/4		Parcela existuje jen podle ÚKM, dle WMS mapy KN je součástí .227/2, 1077/24 k.ú. Chvalčov				18,83
.588/5		zastavěná plocha a nádvoří		899	55	37,83
.815		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	44,76
.816		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	44,54
.817		zastavěná plocha a nádvoří		954	47	33,33
.818		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	45,37
.819		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	45,29
.820		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	45,31
.821		zastavěná plocha a nádvoří		954	46	45,65
.822		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	45,23
.824		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	3,37
.825		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	15,05
.826		zastavěná plocha a nádvoří		954	45	6,62
1899/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	973	1284	72,01
1899/4		ostatní plocha	ostatní komunikace	973	15	14,60
1899/7		ostatní plocha	ostatní komunikace	973	300	149,78
1900/1		lesní pozemek		973	140957	5089,94
1900/3		ostatní plocha	neplodná půda	973	2712	8,34
1900/4		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	55	4124	2791,86
1900/10		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	954	4523	1818,00
1900/11		ostatní plocha	ostatní komunikace	973	511	95,61
1900/12		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	899	190	187,58
1900/13		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	954	1850*	1865,99*

1900/14		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	973	4*	13,58*
1900/15		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	973	7*	11,33*
1900/18		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	899	6*	7,07*
Celkem						12886,06

* rozdílné údaje dle ÚKM a KN, způsobené existencí překrývajících se pozemků na hranici k.ú.

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že plocha ochranného pásma je 15904 m², z důvodu uvedeného pod * je však skutečná plocha podle GIS 15304 m².

Příloha č. M2: Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-			
vodní plochy	-		zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-			
orná půda	-			
ostatní zemědělské pozemky	-			
ostatní plochy	0, 1332		nepločná půda	-
			ostatní způsoby využití	0, 1332
zastavěné plochy a nádvoří	-			
plocha celkem	0, 1332			

Pozn.: Výměry se vypočítají z údajů uvedených v tabulkách v kapitole 1.3., uvádějí se v hektarech. Výměra ochranného pásma se uvádí jen v případě vyhlášeného OP a nevypisuje se v pravé části tabulky podle způsobu využití pozemku.

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: bez překrytí
chráněná krajinná oblast: bez překrytí
jiný typ chráněného území: bez překrytí

Natura 2000

ptačí oblast: Hostýnské vrchy

evropsky významná lokalita: Hostýnské vrchy (CZ0724429)

Území navrhované přírodní památky se nachází v Ptačí oblasti Hostýnské vrchy. Ptačí oblast byla vymezena nařízením vlády č.22/2005 Sb. Předmětem ochrany ptačí oblasti jsou populace druhů ptáků - strakapoud bělohřbetý (*Dendrocopos leucotos*) a lejsek malý (*Ficedula parva*) a jejich biotop.

Dále zasahuje do EVL Hostýnské vrchy, která je součástí národního seznamu evropsky významných lokalit podle nařízení vlády č.318/2013.

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

Pozn.: kategorie IUCN podle "Zásad pro kategorizaci chráněných území na základě managementu" (edice Planeta 2001).

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Území dosud nebylo vyhlášeno.

Navržený předmět ochrany pro vyhlášení:

Populace čolka karpatského a dalších obojživelníků včetně jejich biotopu.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

V roce 2013 byl proveden inventarizační průzkum (Svačina, Hanáková, Vymazal et Vymazalová, 2013). Průzkum byl proveden bezkontaktními metodami, proto v případě čolka karpatského ani dalších druhů obojživelníků nebylo možné detailní vyhodnocení jejich populací. Díky zjištěným údajům a znalosti vývoje lokality během posledních 22 let (DISOP, 2013) lze však učinit některé závěry. Z čolků je největší populace č. horského a nejmenší č. obecného. Velikost populace č. karpatského a zejména horského by mohla dosahovat počtu mnoha desítek až několika stovek exemplářů. V lokalitě dochází ke křížení č. karpatských a obecných. Populace ropuchy obecné

sestávala při inventarizaci asi z 50 jedinců. V letošním roce byl zjištěn největší počet jedinců tohoto druhu od začátku sledování lokality. Uvedené druhy obojživelníků mají k lokalitě jako místu rozmnožování velmi úzkou vazbu.

Všechny zjištěné druhy obojživelníků se v nádrži úspěšně rozmnožují, což dokazuje zjištění larválních stádií a nepřímo i kontinuální nálezy během posledních 22 let. Pro udržení příznivého stavu populací obojživelníků je klíčové zachování nádrže jako takové. Nádrž je jedinou větší vodní plochou v širokém okolí. Větší vodní plocha (která je ale pro rozmnožování obojživelníků málo vhodná) se nachází ve vzdálenosti asi 2 km od lokality, další pak 4 km.

Během doby sledování lokality došlo vlivem zarostení mělčí části nádrže k tomu, že čolci se nachází převážně v hlubší části (v minulosti tomu bylo spíš naopak). Bezkontaktní metodou nelze jednoznačně dokázat zmenšení početnosti jejich populací, ale stav biotopu je vzhledem ke známým ekologickým nárokům čolků již méně příznivý. Odstranění části porostu orobince z mělčí části a celého porostu z hlubší části spolu s redukcí zazemnění (tvořeným především vrstvou listů) je proto žádoucí.

Zimoviště čolka karpatského i dalších druhů čolků je v nejbližším okolí lokality (Zavadil, Sádlo et Vojar (2011) uvádí obecně do 900 m). Při inventarizaci byl nalezen významný nález migrujícího č. karpatského a to směrem z navazujícího lesního porostu východním směrem od lokality. Další pravděpodobné směry migrace jsou severovýchodní, jihovýchodní a jižní.

Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie ohrožení-vyh. č.395/92 Sb./ČS*	popis biotopu druhu
<i>Lissotriton montandoni</i> (<i>Triturus montandoni</i>) čolek karpatský	Bezkontaktní metodou zjištění 25.4.2013 4M a 3F, ve skutečnosti desítky.	KO/EN	Hlubší část nádrže, v minulosti v méně zarostlé mělčí části.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (<i>Triturus alpestris</i>) čolek horský	Bezkontaktní metodou zjištění 25.4.2013 6M a 4F, ve skutečnosti desítky.	SO/NT	Hlubší část nádrže, v minulosti v méně zarostlé mělčí části.
<i>Lissotriton vulgaris</i> (<i>Triturus vulgaris</i>) čolek obecný	Bezkontaktní metodou zjištění 25.4.2013 1M a 2F, ve skutečnosti desítky, na lokalitě zřejmě ze zjištěných druhů čolků nejméně početný.	SO/LC	Hlubší část nádrže, v minulosti v méně zarostlé mělčí části.
<i>Bufo bufo</i> ropucha obecná	Desítky (25.4.2013-35M a 24F)	O/LC	Hlubší část nádrže, v mělčí části pouze jednotlivě.

*vyhl. č.395/92 Sb.: KO-kriticky ohrožený, SO-silně ohrožený a O-ohrožený
ČS = Červený seznam ohrožených druhů České republiky (Plesník, Hanzal et Brejšková, 2003).

M-samec, F-samice

1.7.2.1 Popis hlavního předmětu ochrany-ekologie čolka karpatského

Fotografie č. 1: Čolek karpatský, samec (foto T. Svačina)



Biologie

Baruš, Oliva et al. (1992) popisuje, že na jaře vstupuje do vody velmi brzo, samci o 2-4 týdny dříve než samice. Ve vodě se vyskytuje od poloviny dubna do začátku května podle nadmořské výšky. Celá populace setrvává ve vodě přibližně dva a půl měsíce, jednotlivci asi tři týdny (Zavadil, Sádlo et Vojar, 2011).

K rozmnožování vyhledává drobná jezírka, tůňky, prameniště, ale i větší dočasné kaluže (Mikátová et Vlašín, 1998). Vyskytuje se většinou ve stojatých vodách i když ojediněle jej můžeme najít také v málo průtočných tůních. Ve vyšších polohách vyžaduje osluněné plochy nebo plochy jen málo zastíněné a v nižších polohách pod 600 m vyhledává spíše zastíněné vodní plochy. Vodní fáze probíhá v mělkých trvalých i periodických tůních (holé kaluže na nezpevněných lesních cestách ve vyjetých kolejích i hlubší tůně s porostem litorálních bylin) Zwach (2009). Část populace pravděpodobně ve vodě i zimuje (Baruš, Oliva et al., 1992). Zwach (2009) zmiňuje, že samci pravděpodobně výhradně nebo většinou zimují na souši, v zemi, pod velkými kameny, v zetlelých pařezech a pod kořeny stromů, dospělce zimující ve vodě dosud nenalezl. Impulsem k páření je zvýšení teploty vody (páření bylo pozorováno ale i při teplotě vody 1-2 °C). Rozmnožování předchází složité, druhově specifické svatební tance, které by měly zabraňovat mezidruhovému křížení. Přesto byli popsáni kříženci čolka karpatského a čolka obecného, a to ze všech států, kde se vyskytují „rodičovské“ druhy (Zavadil, Sádlo et Vojar, 2011).

Baruš, Oliva et al. (1992), Mikátová et Vlašín (1998) a Zwach (2009) také uvádí, že mezi č. karpatským a č. obecným dochází běžně ke křížení, což dokládají i nálezy v Hostýnských vrších (DISOP, 2013). Klazení vajíček probíhá v dubnu-červnu. Jsou jednotlivě umístěna na listy vodních rostlin nebo přímo na nerovnosti dna či různé předměty ve vodě. Jejich celkový počet u jedné samice je 100-250. Zárodek se vyvíjí při teplotě vody 15-17 °C asi 30 dní (Baruš, Oliva et al., 1992). Larvy se líhnou po dvou týdnech (Zavadil, Sádlo et Vojar, 2011).

Larvální stádium trvá tři měsíce, v horských polohách (nebo podle Mikátové et Vlašína, 1998 a Zavadila, Sádla et Vojara, 2011 za nepříznivých potravních

podmínek) larvy často zimují a metamorfuji až na jaře příštího roku (Baruš, Oliva et al., 1992). Zwach (2009) popisuje že se mohou objevit i náhradní snůšky a larvy z později nakladených vajíček pak někdy metamorfuji až příští rok.

Podle Mikátové et Vlašina (1998) bývá v rychle vysychajících kalužích vývoj velice krátký, někdy trvá pouze 4-6 týdnů.

Přezimující larvy metamorfuji při větších velikostech-až 42 mm, ostatní při velikosti 26-35 mm (Baruš, Oliva et al. 1992). Podle Zwacha (2009) měří larva před metamorfózou 3,6 až 5,6 cm a larva metamorfuje ve věku cca 2-3 měsíců (také podle Zavadila, Sádla et Vojara, 2011).

Dospělí čolci žijí převážně v lese. Čolek karpatský tráví z našich čolků nejvíce času na suchu. Prokazatelně migruje do vzdálenosti 900 m, byl popsán i přesun na 1,5 km daleko. Rozsáhlý akční rádius je dán s největší pravděpodobností adaptací tohoto čolka na úbočí hor, kde je výskyt stojatých a trvalejších vodních ploch omezen. Čolek karpatský dospívá patrně třetím rokem, ale chybějí informace, kdy se na jaře vrací do vody (Zavadil, Sádlo et Vojar, 2011).

Č. karpatský se dožívá 12-15 let, možná i více Zwach (2009).

Potrava

Ve vodní fázi se živí larvami a kuklami komárů a pakomárů (převážně), korýši i vajíčky čolků i kuněk a pulci žab. V době suchozemského života pak mravenci, brouky a imágy dvoukřídlých. Výběr potravy je ovlivněn potravní nabídkou (Baruš, Oliva et al. 1992). Zwach (2009) zmiňuje jako potravu i menší larvy čolků včetně vlastního druhu.

Zákonná ochrana

Č. karpatský je podle vyhl.č. 395/92 Sb. v platném znění kriticky ohroženým druhem zároveň je v rámci EU zařazen v přílohách II a IV Směrnice Rady č.92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Ohrožení

Podle AOPK (2007) druh ustoupil především v důsledku změn vodního režimu v krajině jako jsou: odvodňování luk a lesů pod záminkou meliorací, regulace potoků a zatrubňování drobných vodotečí, meliorace, přeměna podmáčených podhorských a horských luk na louky kulturní nebo jejich proměna v pole, intenzivní využití každého kousku půdy v rámci náhradních rekultivací praktikovaných v 70. a 80. letech 20. století, absence extenzivní pastvy vedoucí k degradaci luk a rychlejšímu zazemňování tůňek, chemizace v lesnictví, nešetrné rybářské obhospodařování rybníků (nevhodné rybí obsádky), zarybňování jezírek v lomech, vyspravování, zpevňování a asfaltování lesních hlinitých cest a úpravy lesních cest a svážnic v cyklostezky a odvodňování příkopů podél silnic a cest. Obecně lze shrnout, že čolci trpí a) zánikem biotopů b) zásahem do biotopů.

Druh a jeho stanoviště jsou podle Mikátové et Vlašina (1998) negativně ovlivňována intenzivním lesním hospodařením, používáním těžké mechanizace a pesticidů. Dalším negativním faktorem je pravděpodobně znečišťování

ovzduší a zvýšení kyselosti vod. Druh je ohrožen i samovolným zazemňováním tůní sloužících k reprodukci. Další negativní zásahy by vzhledem k nízké početnosti populace mohly vést k rychlému vymizení druhu u nás.

Dle Marhoul a Turoňové (2008) se od poloviny 20. století zvyšují stavy černé zvěře, která vystupuje v současnosti i do poloh kolem 1000 m n.m. Černá zvěř likviduje nejen drobné tůňky, ale jako všežravec může být považována za predátora čolků, především v suchozemském období jejich života. Nárůst stavů je tak prudký, že prasata mění své chování a dá se tedy hovořit o novém limitujícím faktoru či predátoru pro obojživelníky (i plazy) v obecné rovině.

Vzhledem k tomu, že mnoho rozmnožovacích stanovišť tvoří kaluže a koleje lesních cest je druh ohrožen jejich úpravou (např. přeměnou na asfaltové komunikace) nebo zvýšením intenzity jejich využívání (Svačina, nepublik.).

Podle Marhoul a Turoňové (2008) je mimo uvedených příčin druh ohrožen vznikem či vysázením lesa kolem tůní s následným zastíněním a důsledky s tím spojené, přičemž působení jehličnatého lesa má následky ještě výrazně negativnější, totální zastínění lokality způsobuje ochlazení vody, což zpomaluje vývoj vajíček a larev a vede ke špatnému rozvoji fytoplanktonu a následně zooplanktonu-potravy larválních stadií čolků. K dalším negativním faktorům patří odvádění (odběry) velkého množství vod pro pitné nebo technologické účely, klimatické výkyvy (nedostatek srážek) na lokalitách napájených převážně dešťovou vodou spojené s vysycháním, asanace a čištění požárních nádrží a koupališť především v době duben-září.

AOPK (2007) řadí ještě k negativním činnostem, které mohou negativně ovlivnit populaci druhu řadí manipulace s vodní hladinou, uzavírání činných lomů s následnou změnou vodního režimu v lomu, opouštění maloplošných vojenských cvičišť a.j.).

Na vodních tocích pak

- meliorace, úpravy kapilár a vodotečí v blízkosti pramenišť,
- regulace potoků a říček karpatské oblasti, spojené se zasypáváním tůní a mokřadů podél toků; nešetrný přístup k tůním při úpravě toků v rámci protipovodňových opatření a prohlubování koryt toků s následným poklesem spodní vody a vysycháním tůní odvislých od hladiny spodní vody,
- snížení průtočnosti toků v rámci budování náhonů (např. při výstavbě malých vodních elektráren, pil atp.) spojené s poklesem spodní vody a vysycháním tůní,
- propojování málo funkčních kanálů s vodními toky s následným vniknutím ryb do kanálů, čištění a splavňování vodních kanálů, kde je již téměř stojatá voda,
- jednorázová prudká kontaminace vody organickými či anorganickými látkami.

Obecná doporučení k managementu

Z důvodů ochrany je nutné zamezit používání biocidů v lesích, kde byl druh zjištěn. Pro zachování populací druhu je nezbytná obnova a údržba drobných vodních ploch, se zjištěným výskytem tohoto druhu (Mikátová et Vlašín, 1998). Marhoul a Turoňová (2008) popisuje, že je důležité management přizpůsobit konkrétním potřebám na dané lokalitě.

Management v nezarybných mělkých tůňkách v opuštěných i funkčních lomech a na vlhkých lukách

Při absenci pravidelné údržby těchto lokalit dochází někdy k velmi rychlému růstu vegetace a následnému zazemňování. Taková lokalita může zaniknout někdy již během několika let. Nutné je individuální posouzení a pravidelná kontrola stupně sukcese specialistou na obojživelníky (přibližně jednou za pět let). Tůňky je nejlepší udržovat částečně zarostlé ponořenou vegetací. Pro čolky je optimální přítomnost dřevin v blízkosti tůní. V nižších polohách mohou být tůňky i částečně přistíněné, nad 550 m n. m. raději ne. Důležité je, aby byly tůňky dobře prosluněné a prosvětlené alespoň z jižní strany. Pokud vegetace vodní sloupec zcela proroste nebo vrstva listů vystoupí pod hladinu, přestávají být takové tůňky vhodné. Údržbou se rozumí odstraňování přebujelé vodní vegetace, napadaného listí, sedimentu a případné prohlubování tůňek nebo vytvoření tůňek nových tam, kde se změnil hydrologický režim. Rovněž je nutno průběžně odstraňovat křovinnou a stromovou vegetaci, která by tůňky příliš zastiňovala.

Ošetřování požárních nádrží

Ošetřování nádrží je nutné skloubit s ročním cyklem čolků a jejich ekologickými nároky, především neprovádět žádné zásahy v dubnu až říjnu, ovšem nutné je individuální posouzení každé konkrétní lokality před zásahem. Zabránit likvidaci starých požárních nádrží a nepoužívaných koupališť a zabránit jejich zarybnování.

Suchozemské prostředí-nelesní biotopy

Na lučních porostech v bezprostřední návaznosti na rozmnožovací plochy je vhodné aplikovat ruční kosení nebo extenzivní pastvu. Na kosení vzdálenějších porostů (ca do 200 m) je nutno používat vysoko nastavitelnou lištu (10 cm nad povrchem) a nepoužívat bubnové sekačky. Na lučních a polních porostech v dosahu akčního radiu druhu je nutné vyloučit užívání biocidů, velice důležité je vyhnout se chemickým postřikům v blízkosti vodotečí, které napájejí EVL.

Suchozemské prostředí-les

V případě výstavby nových komunikací a cyklostezek v dosahu akčního radiu druhu uplatnit na exponovaných místech technická řešení, která vyloučí nebo budou minimalizovat dopad jejich využívání na obojživelníky.

AOPK (2007) dále v rámci managementových opatření popisuje, že tůňky je optimální udržovat částečně zarostlé ponořenou vegetací či litorálem a částečně zanesené listím. Nutno je vzít v úvahu, že vodní vegetace (především litorální – orobince) drobné tůňky vysušuje a rozkládající se vrstva rostlin rychle vytváří vrstvu bahna. Na druhé straně čolci nalézají v rostlinách a spadaném listí úkryt, prosperují zde dobře a spadané listí podporuje rozvoj planktonu – tedy potravy pro čolky.

Napadané listí zhoršuje kyslíkové podmínky (tím eliminuje nebo alespoň potlačuje ryby), je zdrojem organické hmoty jako počátku potravního řetězce pro larvy i dospělé, tvoří dobrý úkryt především pro larvy a zabraňuje rozvinutí vodní makrovegetace (především orobince), která zazemňuje tůňky podstatně

rychleji než spadané listí. Pokud vegetace vodní sloupec zcela proroste nebo vrstva listí vystoupí pod hladinu, přestávají být takové tůňky vhodné.

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

Evropsky významné druhy a ptáci

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie ohrožení-vyhl. č.395/92 Sb./ČS	popis biotopu druhu, poznámka
<i>Lissotriton montandoni</i> (<i>Triturus montandoni</i>) čolek karpatský	Bezkontaktní metodou zjištěny 25.4.2013 4M a 3F, ve skutečnosti desítky.	KO/EN	Hlubší část nádrže, v minulosti v méně zarostlé mělčí části.

*vyhl. č.395/92 Sb.: KO-kriticky ohrožený, SO-silně ohrožený a O-ohrožený
ČS = Červený seznam ohrožených druhů České republiky (Plesník, Hanzal et Brejšková, 2003).

1.9 Cíl ochrany

Cílem ochrany je zachování nebo zlepšení stavu populací čolka karpatského a dalších druhů obojživelníků prostřednictvím ochrany jejich lokality-vodní nádrže.

2 ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

2.1 Charakteristika území

Území se nachází v centru rekreační oblasti Tesák, cca 20 m za restaurací „Chata Na Tesáku“, 870 m SV od vrcholu Kyčera (757 m n.m.) a 1180 m JJZ od vrcholu Čerňava (844 m n.m.).

Lokalitu tvoří betonová nádrž a cca 7 m široký pás zeleně (nyní z větší části tvořený náletem dřevin) kolem hrany nádrže.

2.1.1 Nadmořská výška

690 m n.m.

2.1.2 Klima (Quitt, 1971)

Celé území náleží do klimatické oblasti MT2 (mírně teplé) s charakteristikou: Normálně dlouhé, mírné, mírně suché léto. Přechodné období je krátké, s mírným jarem a mírně teplým podzimem. Zima je normálně dlouhá, mírně teplá, suchá až mírně suchá s krátkým trváním sněhové pokrývky.

2.1.3 Hydrologie

Ve vlastním území se nenachází žádný vodní tok, nejbližší vodní tok, kterým je také lokalita odvodňována je bezejmenný levostranný přítok Juhyně, tekoucí 180 m jihovýchodně od hranice území.

Juhyně pramení na jižních svazích Kyčery (695 m n. m.). Celkovou plochu povodí má 111,5 km² a délku toku 32,9 km. Průměrný průtok u ústí je 1,02 m³·s⁻¹. Je významnějším přítokem Bečvy, do která ústí v nadmořské výšce 269 m u Choryně.

2.1.4 Biogeografické členění

Podle Biogeografického členění České republiky (Culek [ed.], 1996) je území součástí biogeografického regionu **3.8. Hostýnské vrchy**. Bioregion zahrnuje biocenózy 4.a 5. vegetačního stupně, tvořené typickými karpatskými bučinami, suťovými lesy a jejich náhradními stanovišti. Charakteristické je velké zastoupení subatlantských prvků a typických bučinných druhů. Zcela dnes převládají lesy, hlavně smrkové kultury, avšak zastoupení původních bučin je značné, místy i s přežívající jedlí.

Potenciální přirozenou vegetaci tvoří na úpatí karpatské dubohabřiny (*Carici pilosae-Carpinetum*), výjimečně na strmých svazích na kyselých pískovcích snad i acidofilní doubravy (*Genisto germanicae-Quercion*). Většinu plochy zabírají bučiny, zastoupené asociacemi *Dentario enneaphylli-Fagetum*, *Festuco-Fagetum* a *Carici pilosae-Fagetum*. Na sutích pod skalnatými hřebeny jsou vyvinuty typické suťové lesy (*Mercuriali-Fraxinetum* a *Lunario-Aceretum*). Podél potoků jsou nivy, náležející převážně asociaci *Carici remotae-Fraxinetum*. Přirozené bezlesí chybí.

V přirozené náhradní vegetaci jsou zastoupeny suché louky a pastviny s vegetací svazu *Arrhenatherion* a *Cynosurion* (zejména charakteristické *Anthoxantho-Agrostietum*), ojediněle i *Violion caninae*. V dosti vzácných lesních lemech je typická vegetace svazu *Trifolion medii*. Xerofilní vegetace prakticky

chybí. Na vlhkých místech je přítomna vegetace svazu *Calthion* (zejména *Cirsietum salisburgensis*), na svahových prameništích fragmenty vegetace svazu *Caricion davallianae*.

Flóra je nepříliš bohatá, tvořená průvodci karpatského lesa středních poloh, mezní a exklávní prvky jsou sporadické. K typickým druhům patří ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), o. převislá (*C. pendula*), ječmenka lesní (*Hordelymus europaeus*), měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*), kapradina laločnatá (*Polystichum aculeatum*), z vyšších Karpat sem zasahují kapradina plevinatá (*Dryopteris affinis*) a kozlík celolistý (*Valeriana simplicifolia*), charakteristický je rovněž výskyt subatlantských prvků, mezi něž je možno počítat kostřavu lesní (*Festuca altissima*), vřes obecný (*Calluna vulgaris*) a smilku tuhou (*Nardus stricta*). Exklávní výskyt zde má alpskozápadokarpatská řeřišnice trojlistá (*Cardamine trifolia*) a snědovka kulatoplodá (*Loncomelos sphaerocarpus*). Teplomilné druhy jsou velmi vzácné, okrajově se zde vyskytuje kakost krvavý (*Geranium sanguineum*) a rozrazil ožankovitý (*Veronica teucrium*). V bioregionu se vyskytuje ochuzená fauna karpatských lesů nižších pohoří. Tekoucí vody charakteru bystřin patří do pásma pstruhového.

Culek [ed.] (2005) zařadil území do **biochory 5ZK** (hřbety na pískovcovém flyši 5. v.s.).

Potenciální přirozenou vegetaci tvoří ochuzené květnaté bučiny, které vzácně na živnějších stanovištích doplňují květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou. Nyní převažují rozsáhlé lesní komplexy ve kterých jsou vklíněny enklávy travních porostů-původních luk a pastvin vzniklých odlesněním hřbetů během valašské kolonizace.

2.1.5 Lesnická typologie (KOLEKTIV, 2000)

Lokalitu obklopuje ze západní strany lesní porost, který je zařazen do typologické jednotky 5B1 a 5B2.

Lesní vegetační stupeň

5 – jedlobukový, 400-920 m n.m., prům. teplota 4,8-7,3 °C, roční srážky 850-1050 mm, vegetační doba (dny nad 10 °C) 105-160,

Tabulka 2: Lesní typy v budoucím ochranném pásmu (KOLEKTIV, 1999).

Lesní typ	Název lesního typu	Přirozená druhová skladba	Cílový hospodářský soubor
5B1	BOHATÁ JEDLOVÁ BUČINA mařinková	BK7 JD3 KL	55 - Živná stanoviště vyšších poloh
5B2	BOHATÁ JEDLOVÁ BUČINA s ostružiníkem chlupatým	BK7 JD3 KL	55 - Živná stanoviště vyšších poloh

2.1.6 Přehled zvláště chráněných nebo významných druhů rostlin a živočichů

Tabulka 3: Zvláště chráněné a významné druhy živočichů.

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb./ČS	popis biotopu druhu, další poznámky
<i>Bufo bufo</i> ropucha obecná	Desítky (25.4.2013-35M a 24F)	O/LC	Hlubší část nádrže, v mělčí části pouze jednotlivě.
<i>Eptesicus serotinus</i> netopýr večerní	2 ex.	SO/-	Nádrž a okolí. Zjištěn pomocí ultrazvukového detektoru
<i>Lissotriton montandoni</i> (<i>Triturus montandoni</i>) čolek karpatský	Bezkontaktní metodou zjištěny 25.4.2013 4M a 3F, ve skutečnosti desítky.	KO/EN	Hlubší část nádrže, v minulosti i v méně zarostlé mělčí části.
<i>Ichthyosaura alpestris</i> (<i>Triturus alpestris</i>) čolek horský	Bezkontaktní metodou zjištěny 25.4.2013 6M a 4F, ve skutečnosti desítky.	SO/NT	Hlubší část nádrže, v minulosti i v méně zarostlé mělčí části.
<i>Lacerta agilis</i> ještěrka obecná	1M	SO/NT	Břehy, před zarostením břehu náletem v minulosti častější.
<i>Lissotriton vulgaris</i> (<i>Triturus vulgaris</i>) čolek obecný	Bezkontaktní metodou zjištěny 25.4.2013 1M a 2F, ve skutečnosti desítky, na lokalitě zřejmě ze zjištěných druhů čolků nejméně početný.	SO/LC	Hlubší část nádrže, v minulosti v méně zarostlé mělčí části.
<i>Plecotus auritus</i> netopýr ušatý	1 ex.	SO/-	Nádrž a okolí. Zjištěn pomocí ultrazvukového detektoru
<i>Rana temporaria</i> skokan hnědý	5M, hlasové projevy při noční návštěvě	-/LC	Mělčí část nádrže.
<i>Turdus torquatus</i> kos horský	1M	SO/EN	Na oplocení.

*vyhl. č.395/92 Sb.: KO-kriticky ohrožený, SO-silně ohrožený a O-ohrožený
ČS = Červený seznam ohrožených druhů České republiky (Plesník, Hanzal et Brejšková, 2003).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Dne 1.7.1993 byla č.j. OPVKPR-1/93-Sv potvrzena registrace lokality jako významného krajinného prvku. Důvodem k registraci lokality byl výskyt kriticky a

silně ohrožených druhů obojživelníků a nezastupitelný význam pro jejich rozmnožování.

V roce 1993 nebo 1994 byla provedena výstavba nového oplocení na místě původního, které již nebylo funkční. Toto oplocení pak bylo ještě několikrát znovu natřeno (naposledy kolem roku 2005). V současné době je opět v havarijním stavu. Pro ochranu oplocení byla 27.4. 1999 z vnější strany vysazena řada smrků, které byly díky vyhrnováním sněhu po několika letech zničeny.

10.9.2000 bylo provedeno pomocí stroje UDS odstranění orobince i spadeného listí. Tento zásah s pozitivním vlivem na lokalitu byl však vzhledem k malé přístupnosti proveden pouze v omezeném měřítku (pouze v užší části přiléhající ke komunikaci). Z managementových opatření, která se na lokalitě prováděla je ještě možné zmínit sečení břehů (cca do roku 2005). Sečením bylo omezováno zarůstání lokality náletovými dřevinami spojené s přílišným zastíněním a zazemňováním (opadem listí).

b) lesní hospodaření

V PP nejsou lesní pozemky. Populace obojživelníků by mohly být ovlivněny těžbou a použitím biocidů. v okolním lesním porostu, který se nachází v migrační trase nebo ve kterém zimují obojživelníci. Nežádoucí je také chemický posyp cest v ochranném pásmu.

c) myslivost

Zájmové území je součástí honitby 7201206004-Čerňava. Lokalita není mysliveckým hospodařením nijak ovlivňována.

d) rekreační a sportovní využití

PP se nachází přímo v centru rekreační oblasti Tesák. Z této lokalizace vyplývá i možnost negativních vlivů. Aktuálně by to mohla být kontaminace při použití chemického posypu cesty, únikem provozních kapalin z automobilů, které parkují až při samé hranici PP, případně látkami z tajícího sněhu, který je vyhrnován na oplocení. Díky existenci oplocení (které je však nyní v havarijním stavu) nedochází k pohybu návštěvníků rekreační oblasti přímo u nádrže, ani k velkému znečištění odpadky. Oplocení je nejvíce poškozeno v části přiléhající ke komunikaci a to vlivem odhrnování sněhu z plochy, která je v rozporu s územním plánem využívána jako parkoviště.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Územním plán obce Rajnochovice. Zde je plocha PP podle funkčního členění zařazena do plochy přírodní mimo zastavěné území.

- Oblastní plán rozvoje lesa. PLO 41 Hostýnskovsetínské vrchy a Javorníky. Platnost 2000-2019.

- Lesní hospodářský plán, platnost 1.1. 2012 - 31.12. 2021.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích

Území PP je tvořeno pouze jedním pozemkem, který je v katastru nemovitostí veden ve druhu ostatní plocha se způsobem využití sportoviště a rekreační plocha.

Vodní nádrž byla vybudována v 70. letech minulého století, současně se stavbou vedlejšího rekreačního zařízení. Podle pamětníků byla nádrž oficiálně postavena jako požární, ale ve skutečnosti se počítalo s jejím využitím jako koupaliště. Tento názor se nyní, kdy bylo provedeno její měření, a zjištěno rozdělení na mělčí a hlubší část, potvrdil.

Ke stavbě byly použity betonové panely, přičemž boky nádrže tvoří dvě vrstvy spojené asfaltovou hmotou. Dno tvoří také betonové panely. Nádrž byla napouštěna z vedlejšího rekreačního zařízení. Trubka i s ventilem se nachází v jihozápadní části lokality, dle sdělení zástupce vlastníka byla již dříve od rozvodu vody odpojena. Výpustné zařízení tvořené šachtou, nacházející se v severovýchodní části lokality (za současným oplocením) je také nefunkční, pravděpodobně by ho však bylo možné opravit. Vyústění vypouštěcího zařízení je pravděpodobně cca 5 m pod ním (jižně od lokality), na pozemku p.č. 1900/13, kde je patrné vlhké místo s porostem sítiny (pokud se nejedná o průsak z nádrže). Z výše uvedeného a znalosti lokality vyplývá, že voda nebyla do nádrže již nejméně 22 let (kdy je lokalita sledována) žádným způsobem doplňována. Zdrojem jsou tedy pouze atmosférické srážky. Vzhledem k lokalizaci je téměř vyloučeno vzlínání vody z podloží. I přes uvedené nebylo pozorováno výraznější kolísání vodní hladiny (mimo jejího zvýšení při dlouhotrvajících deštích např. v roce 1997 a naopak mírného poklesu při dlouhodobém suchu).

Technické parametry nádrže

Rozměry 17,3 m x 32,8 m.

Max. hloubka 1,5 m v hlubší části.

Současná výška vodní hladiny v hlubší části 0,9 m, v mělčí 0,38 m (hladina je 0,5-0,6 m pod max. možnou výškou hladiny).

Oplocení 22,5 m x 38 m, nyní výška 1,6 m, výška sloupků 1,7 m, spon 3 m.

Při všech návštěvách v rámci provedené inventarizace byla hloubka vody přibližně stejná (poněkud větší v jarních měsících). Ani během doby, kdy je nádrž sledována nedošlo k výrazným změnám vodního sloupce.

Příloha č. Z1: Zaměření PP Nádrž Tesák

2.4.2 Přehled dílčích ploch

Pro potřebu plánování jednotlivých zásahů v území byla jeho plocha rozdělena do třech dílčích ploch. Toto členění vycházelo z jejich charakteru

Dílčí plocha A (364m²)

Plocha je tvořena hlubší částí nádrže. V současné době se v ní soustřeďuje největší počet obojživelníků.

Dílčí plocha B (204m²)

Mělčí část nádrže. Před zarostením orobincem se v minulosti vyskytoval větší počet čolků než v hlubší části.

Dílčí plocha C (764m²)

Břehy nádrže, nyní zarostené ze ¾ náletovými dřevinami.

Příloha č. T1: Popis dílčích ploch na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů

Příloha č. M3: Mapa dílčích ploch

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Tak jak je podrobněji uvedeno i v části 2.2 byla na lokalitě provedena výstavba oplocení, které omezuje silný antropický tlak. Oplocení je v havarijním stavu a je nutné ho vyměnit. Před 13 lety byl v omezené míře odstraněn porost orobince a nánosy. Pravidelně probíhalo vysekávání břehů (do roku 2005). Částečná redukce náletových dřevin na břehu, orobince a odstranění části zazemnění (listí) je pro zachování příznivého stavu biotopu nezbytné.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize se nepředpokládají.

3 PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

Vodní nádrž je jedinou větší vodní plochou v širokém okolí. Vzhledem k její dlouhodobé existenci a věrnosti obojživelníků místu narození je jimi intenzivně využívána pro rozmnožování.

Hlavním cílem navrhovaných zásahů je udržet nebo zlepšit stav lokality tak, aby vyhovovala ekologickým nárokům obojživelníků, zejména pak čolku karpatskému.

Regulace zastínění

Čolek karpatský (i další druhy obojživelníků) vyžaduje ve vyšších polohách spíše málo zastíněné vodní plochy, proto je nutná regulace stromového náletu v okolí vodní plochy. S touto regulací souvisí i navržené sečení břehů, kterým bude po prvotním odstranění vzrostlých stromů omezeno další zarůstání lokality. Přednostně bude odstraněn starší nálet, naopak část náletu na břehu přiléhajícímu ke komunikaci bude zachována jako přirozená clona. Sečení břehů bude vzhledem k členitosti břehů prováděno ručně, termín bude stanoven mimo období migrace obojživelníků.

Omezení zarůstání vodní plochy

Mělčí část je v současnosti zcela zarostlá orobincem úzkolistým. Nyní jeho hustota dosahuje takové míry, že je porost téměř neprostupný i pro čolky. Vodní sloupec je orobincem zcela prorostlý. V minulosti, kdy nedosahoval porost orobince takové hustoty, byla tato část nádrže čolky intenzivně využívána (souvlast s rychlejším prohříváním vody). Porost orobince však zároveň poskytuje čolkům a dalším druhům úkrytové příležitosti, proto je navrženo v mělčí části pouze jeho částečné odstranění. V hlubší části, která je orobincem porostlá pouze na několika metrech čtverečních a kde úkrytové možnosti poskytuje velké množství opadaného listí, je navrženo jeho úplné odstranění.

Odstranění porostů by mělo být raději provedeno ručně, bez použití mechanizace (vzhledem k malé hloubce, citlivějšímu provedení a možnosti nevratného poškození nádrže či kontaminace vody při použití mechanismů) a to bez vypouštění vody z nádrže. Termín pro provedení bude stanoven na dobu, kdy se v nádrži vyskytuje minimální počet obojživelníků.

Omezení nadměrného zazemňování

Zazemňování souvisí s růstem vegetace a opadem listí. Napadané listí zhoršuje kyslíkové podmínky (tím by mohlo potlačovat ryby v případě jejich výskytu), je zdrojem organické hmoty jako počátku potravního řetězce pro larvy i dospělé, poskytuje úkryt larvám i dospělcům obojživelníků a zabraňuje rozvinutí vodní makrovegetace, která zazemňuje vodní plochy rychleji než

spadané listí. Pokud vegetace vodní sloupec zcela proroste nebo vrstva listí vystoupí pod hladinu, přestávají být takové vodní plochy pro obojživelníky vhodné (AOPK, 2007). V mělčí části bude proto část zazemnění odstraněna spolu s orobincem, kde opad listí bude také odstraněn z hlubší části v místech, kde již vystupuje nad hladinu (zejména v rozích a podél břehu).

Odstranění zazemnění by mělo být také provedeno ručně, bez použití mechanizace ze stejných důvodů jako ruční odstranění porostů, bez vypouštění vody z nádrže a v době výskytu minimálního počtu obojživelníků.

Udržení nádrže bez ryb

Ryby mají silný negativní vliv na populace obojživelníků, proto je třeba zabránit jejich vysazení na lokalitu.

Omezení působení antropických vlivů a zabezpečení lokality

Zásadním opatřením je vybudování a následná údržba nového oplocení. Původní oplocení je již v havarijním stavu. Oplocení zamezí nežádoucím návštěvám lokality spolu s možným vnosem odpadků a zároveň bude zajištěna i bezpečnost návštěvníků rekreační oblasti. Pro zamezení poškozování oplocení vyhrnováním sněhu by byla vhodná výstavba ochranné zídky nebo jiné bariéry.

Tato bariéra by spolu s dopravním značením (které je nutné předem projednat s příslušným dopravně-správním úřadem) zamezila nežádoucímu parkování vozidel spojenému s možností kontaminace vody v nádrži při možném úniku provozních kapalin.

Výpustní objekt je v současné době zakrytý kovovým poklopem, který není zabezpečený před otevřením. Tento nedostatek je nutné odstranit

Pro možnost regulace vodní hladiny a zamezení teoretické možnosti vybřežení (která však zatím nenastala ani při déletrvajících deštích v roce 1997) je vhodné provést celkovou opravu nefunkčního výpustního objektu (přímo pod nádrží se nachází několik rekreačních chatků).

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Plánované zásahy jsou uvedeny v příloze č. T1.

Příloha č. T1: Popis dílčích ploch na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

- v ochranném pásmu omezit vznik nových migračních bariér: nezvětšovat plochu zpevněných ploch a neumísťovat nové stavby.
- snížit riziko kontaminace nádrže provozními kapalinami automobilů a chemickým posypem komunikace: posunout okraj plochy, kde je možné parkovat dál od nádrže (minimálně 10 m od stávajícího oplocení, t.j. 12,5 m od hrany nádrže), nejlépe vybudovat zídku či jinou zábranu, která zároveň zamezí

poškození oplocení při vyhrnování sněhu, v ideálním případě vůbec neparkovat v ochranném pásmu. Instalovat dopravní značení. Při zimní údržbě nepoužívat chemický posyp, nevyhrnovat sníh z parkovací plochy, který může být znečištěný směrem k nádrži.

- nepoškozovat oplocení nádrže při odhrnování sněhu

- populace obojživelníků by mohly být negativně ovlivněny těžbou a použitím biocidů v okolním lesním porostu, který se nachází v migrační trase (migrace byla prokázána východním směrem od lokality) nebo ve kterém zimují: provedení případné těžby je nutné proto načasovat do doby mimo „hlavní“ migraci obojživelníků (obecně probíhající v březnu až květnu), poté co nejdříve zalesnit (nejlépe obnovu neprovádět holosečným způsobem), k zalesnění zvolit původní druhy dřevin.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Jako pro území nově vyhlášené bude nutné provést geodetické zaměření hranic PP a označit zvláště chráněné území v souladu s vyhláškou č. 64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území.

Pruhové značení bude v průběhu platnosti plánu péče obnovováno. Dále bude PP označena označovací tabulí se státním znakem. V případě jejího potenciálního poškození je třeba provést výměnu resp. opravu.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Pro realizaci plánu péče nebudou tato opatření nutná, pouze v případě výstavby oplocení bude potřeba dodržet ustanovení příslušných zákonů (hlavně stavebního zákona) a souvisejících vyhlášek.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území není v současnosti rekreačně a sportovně využíváno. Tento stav je nutné zachovat i po vyhlášení PP.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Vzhledem k velkému pohybu osob v bezprostřední blízkosti lokality, malé výměře a tedy vysoké zranitelnosti doporučujeme informační tabuli o lokalitě v její blízkosti neumísťovat.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

1. provést inventarizační průzkum obojživelníků (s využitím metodiky monitoringu čolka karpatského podle Jeřábkové, 2011) a to 2x (na začátku a na konci období platnosti plánu péče),
2. zhotovení inventarizačního průzkumu hmyzu,
3. každoročně provádět orientační bezkontaktní průzkum a kontrolu lokality (s využitím metodiky popsané ve zprávě z inventarizačního průzkumu) zaměřený na předmět ochrany (další zjištěné významné druhy budou také zaznamenány).

4 ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Příloha č. T2: Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

4.2 Použité podklady a zdroje informací

ANONYMUS, 2001. *Zásady pro kategorizaci chráněných území na základě managementu*. 2. vyd. Planeta IX/5: 1-20. ISSN 1213-3396.

ANONYMUS, 2009. *Osnovy plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma*. Praha: MŽP ČR. [online] [vid. 15. říjen 2013]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/osnova_planu_pece.

AOPK ČR, 2007. *Obecné charakteristiky předmětů ochrany v rizikových chráněných územích návrhy hodnot indikačních parametrů a managementových opatření. skupina: OBOJŽIVELNÍCI*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.

BARUŠ, Vlastimil, Ota OLIVA et al., 1992. *Obojživelníci – Amphibia*. 1. vyd. Praha: Academia, 340 s.

BÍNA, Jan et Jaromír DEMEK, 2012. *Z nížin do hor. Geomorfologické jednotky České republiky*. 1.vyd. Praha: Academia, 343 s. ISBN 978-80-200-2026-0.

CULEK, Martin [ed.], 1996. *Biogeografické členění České republiky*. 1.vyd. Praha: Enigma, 347 s. ISBN 80-85368-80-3.

CULEK, Martin [ed.], 2005. *Biogeografické členění České republiky II. díl*. 1.vyd. Praha: AOPK ČR, 590 s. ISBN 80-86064-82-4.

HÁJKOVÁ, Alice, Alexandra KLAUDISOVÁ et Jiří SÁDLO [eds.], 2004. *Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000*. PLANETA XII, 3/2004. Praha: Ministerstvo životního prostředí. ISSN 1213-3393.

CHYTRÝ, Milan, Tomáš KUČERA et Martin KOČÍ, Martin [eds.], 2001. *Katalog biotopů České republiky: interpretační příručka k evropským programům Natura 2000 a Smaragd*. 1. vyd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 304 s. ISBN 80-860-6455-7.

CHYTRÝ, Milan, Tomáš KUČERA, Martin KOČÍ, Vít GRULICH et Pavel LUSTYK, [eds.], 2010. *Katalog biotopů České republiky*. 2. upr. a rozš. vyd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 445 s. ISBN 978-80-87457-02-03.

JATIOVÁ, Matilda et Jindřich ŠMITÁK, 1996. *Rozšíření a ochrana orchidejí na Moravě a ve Slezsku*. Třebíč: Arca JiMfa, 539 s. ISBN 80-857-6635-3.

JEŘÁBKOVÁ, Lenka [ed.], 2011. *Čolek karpatský (Triturus montandoni) metodika monitoringu*. Praha: AOPK ČR. *biomonitoring.cz [online] [vid. 15. říjen 2013]*. Dostupné z: <http://www.biomonitoring.cz/druhy.php?druhID=68>.

KOLEKTIV, 1999. *Oblastní plán rozvoje lesa. PLO 41 Hostýnskovsetínské vrchy a Javorníky. Platnost 2000-2019*. ÚHÚL Brandýs nad Labem, pobočka Frýdek-Místek.

KUBÁT, Karel, Lubomír HROUDA, Jindřich CHRTEK, jun., Zdeněk KAPLAN, Jan KIRSCHNER et Jan ŠTĚPÁNEK (ed.), 2002. *Klíč ke květeně České republiky*. Praha: Academia.

LUSTYK, Pavel et Jiří GUTH, 2013. *Metodika aktualizace vrstvy mapování biotopů*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 32 s.

MARHOUL, Pavel et Danuše TUROŇOVÁ [eds.], 2008. *Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 161 s. ISBN 978-80-87051-38-2.

MÍCHAL Igor, Václav PETRÍČEK [eds.], 1999. *Péče o chráněná území. II. Lesní společenstva*. Praha: AOPK ČR. 713 s.

MIKÁTOVÁ, Blanka, Mojmír VLAŠÍN, 1998. *Ochrana obojživelníků*. 2.vyd. Brno: EkoCentrum Brno, 135 s. ISBN 80-902203-7-1.

MIKYŠKA, Rudolf et al., 1968. *Geobotanická mapa ČSSR. 1. České země*. 1. vyd. Praha: Academia, 204 s.

MIKYŠKA, Rudolf et al., 1968. *Geobotanická mapa ČSSR. 1. České země*. 1. vyd. Praha: Academia, 204 s.

MORAVEC, Jaroslav. et al., 1994. *Fytocenologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 403 s. ISBN 80-200-0457-2.

MORAVEC, Jaroslav et al., 1995. *Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení*. Ed. 2. Litoměřice: Severoč. Přír., suppl.: 1-206.

NĚMEČEK, Jan, et al. *Elektronický taxonomický klasifikační systém půd ČR. Taxonomický klasifikační systém půd ČR*. [Online] Beneta.cz, s.r.o., ÚVT, s.r.o., 2004. [vid. 18.6.2013] Dostupné z: <http://klasifikace.pedologie.cz/>

NEUHÄUSLOVÁ, Zdenka, Jaroslav MORAVEC, Milan CHYTRÝ, Jiří SÁDLO, Kamil RYBNÍČEK, Jiří KOLBEK et Jaroslav JIRÁSEK, 1997. *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky*. Průhonice: Botanický ústav AV ČR, 1997. 1 s.

NEUHÄUSLOVÁ, Zdenka et al., 1998. *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Textová část*. Praha: Academia, 1998. 341 s. ISBN 80-200-0687-7

PELLANTOVÁ, Jana et al., 1994. *Metodika mapování krajiny*. Brno: ČÚOP. 44 s.

PETŘÍČEK, Václav, et al., 1999. *Péče o chráněná území. I. Nelesní společenstva*. Praha: AOPK ČR. 451 s.

PROCHÁZKA, František [ed.], 2001. *Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav roce 2000)*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 146 s., Příroda, sv. 18. ISBN 80-860-6452-2

PLESNÍK, Jan, Vladimír HANZAL et Lucie BREJŠKOVÁ [eds.], 2003. *Červený seznam ohrožených druhů České republiky*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 184 s., *Obratlovci*. Příroda, sv. 22. ISBN 80-860-6433-6

QUITT, Evžen, 1971. *Klimatické oblasti ČSSR*. Brno: GÚ ČSAV. Academia, Studia Geographica 16, 73 s.

SVAČINA, Tomáš, Petra HANÁKOVÁ, Martin VYMAZAL et Pavlína VYMAZALOVÁ, 2013. Zpráva z inventarizačního průzkumu pro připravovanou PP Nádrž Tesák. ČSPOP. Nепublikováno. Depon in KÚ Zlínského kraje.

SKALICKÝ, Vladimír, 1988. Regionálně fytogeografické členění České republiky. In. Hejný Slavomil et Slavík Bohumil [eds.]: *Květena České socialistické republiky 1*. Praha: Academia, pp. 103-121.

VONDRUŠKOVÁ, Helena et al., 1994. *Metodika mapování krajiny*. Praha: ČÚOP a MŽP. 55 s.

ZAVADIL, Vít, Jiří SÁDLO et Jiří VOJAR [eds.], 2011. *Biotopy našich obojživelníků a jejich management. Metodika AOPK ČR*. 1. vyd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 176 s. ISBN 978-80-87457-18-4.

ZWACH, Ivan, 2009. *Obojživelníci a plazi České republiky*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 496 s. ISBN 978-80-247-2509-3

LEGISLATIVA

Nařízení vlády č.22/2005 Sb. ze dne 15. prosince 2004, kterým se vymezuje Ptačí oblast Hostýnské vrchy a příloha č.2.

Příloha č.2 k nařízení vlády č.22/2005 Sb.

Nařízení vlády č.318/2013 Sb. ze dne 21. srpna 2013 o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit

Příloha č. 977 k nařízení vlády č. 318/2013 Sb.

Směrnice Rady č.92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

Vyhláška č.64/2011 Sb. o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb. ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

SOFTWARE

QGIS, ver. 2.0.1, dostupné z <http://qgis.org/en/site/forusers/download.html> ze dne 5.9.2013

JANITOR, (JanMap), ver. 2.6.4, dostupné z http://janitor.cenia.cz/www/j2_dwnview.php?idmn=19&lang=cze ze dne 8.7.2013

MAPOVÉ A DALŠÍ PODKLADY, DATABÁZE

- Advanced Spaceborne Thermal Emission and Reflection Radiometer (ASTER) GDEM Version 2. [vid. 10. října 2013]. Dostupné z: [http://gdex.cr.usgs.gov/gdex/maintained by the NASA Land Processes Distributed Active Archive Center \(LP DAAC\), USGS/Earth Resources Observation and Science \(EROS\) Center, Sioux Falls, South Dakota. ASTER GDEM is a product of METI and NASA.](http://gdex.cr.usgs.gov/gdex/maintained%20by%20the%20NASA%20Land%20Processes%20Distributed%20Active%20Archive%20Center%20(LP%20DAAC),%20USGS/Earth%20Resources%20Observation%20and%20Science%20(EROS)%20Center,%20Sioux%20Falls,%20South%20Dakota.%20ASTER%20GDEM%20is%20a%20product%20of%20METI%20and%20NASA.)

- DIBAVOD, A - základní jevy povrchových a podzemních vod, [online]. [vid. 10. září 2013]. Dostupné z: <http://www.dibavod.cz/index.php?id=27&PHPSESSID=1c55c461ace86bde03f9ea432a215536>

- DISOP, 2013. *Databázový informační systém ochrany přírody*. Chvalčov: ČSPOP

- Geologická mapa České republiky 1 : 50 000 (GEOČR50), [online]. [vid. 21. září 2013]. Dostupné z:

http://ags1.geology.cz/ArcGIS/services/rebilance/geocr50_wms/MapServer/WMServer, Česká geologická služba

- Geologická mapa České republiky 1 : 50 000 (GEOČR50), [online]. [vid. 21. září 2013]. Dostupné z: http://ags1.geology.cz/ArcGIS/services/rebilance/geocr50_wms/MapServer/WMServer, Česká geologická služba
- Geoportál LČR [WMS]-Porostní mapa-LHP 2013, [online]. [vid. 25. říjen 2013]. Dostupné z: http://geoportal.lesy-cr.cz/wms_lhp_facade/wmservice.aspx?SID=10122013_0554434355000000_ODPOLEDNE_012135887935, Lesy ČR, s.p.
- Mapomat, [online]. [vid. 28. září 2013]. Dostupné z: <http://mapy.nature.cz/>, AOPK ČR.
- OPRL-Typologická mapa, [online]. [vid. 21. září 2013]. Dostupné z: http://geoportal1.uhul.cz/wms_oprlet et <http://geoportal1.uhul.cz/OprlMap/>, ÚHÚL
- Porostní mapa 2008, [online]. [vid. 21. září 2013]. Dostupné z: <http://geoportal2.uhul.cz/cgi-bin/oprl.asp?SERVICE=WMS&Request=GetCapabilities&Version=1.1.1&>, ÚHÚL
- Porostní mapa 2012, [online]. [vid. 28. září 2013]. Dostupné z: <http://geoportal1.uhul.cz/OprlMap/>, ÚHÚL
- Půdní mapa České republiky 1 : 50 000, AOPK ČR et ČÚZK
- Účelová katastrální mapa Zlínského kraje, © Zlínský kraj
- terénní průzkumy

4.3 Seznam použitých symbolů a zkratk

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
EVL	evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000
GIS	geografický informační systém
KN	katastr nemovitostí
OP	ochrana přírody
PP	přírodní památka
ÚKM	Účelová katastrální mapa Zlínského kraje
WMS	Web Map Service
ZCHÚ	zvláště chráněné území

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Předmět inventarizace, rozloha zkoumané plochy s upřesněním rozlohy specifických biotopů dle výkazu výměř.....	3
Tabulka 2: Lesní typy v budoucím ochranném pásmu (KOLEKTIV, 1999).....	16
Tabulka 3: Zvláště chráněné a významné druhy živočichů.	17

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. M1: Orientační mapa s vyznačením území	4
Příloha č. M2: Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma.....	7
Příloha č. Z1: Zaměření PP Nádrž Tesák.....	19
Příloha č. T1: Popis dílčích ploch na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů	20
Příloha č. M3: Mapa dílčích ploch.....	20
Příloha č. T1: Popis dílčích ploch na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů	22
Příloha č. T2: Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	25
Příloha č.F1: Fotodokumentace	
Příloha č.E1: Elektronická příloha	

Obsahem přiloženého CD nosiče je textová část zprávy ve formátu *.doc a *.pdf, mapové přílohy ve formátu *.pdf a vektorové vrstvy ve formátu .SHP (v adresáři MAPY SHP).

